

Huvudman

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB
Organisationsnummer 556462-4368
info@engelska.se

Ärendet

Tillsyn av Internationella Engelska Skolan Solna belägen i Solna Kommun;
nu fråga om uppföljning av beslut den 19 mars 2024

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2022 genomfört en tillsyn under första verksamhetsåret av Internationella Engelska Skolan Solna (IES Solna) i Solna kommun. Skolinspektionen har vid två tidigare tillfällen, den 11 november 2022 och den 28 juni 2023, beslutat att förelägga Internationella Engelska Skolan i Sverige AB att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande att undervisningen ska ges av legitimerade och behöriga lärare.

Skolinspektionen har vidare, i beslut den 19 mars 2024, tilldelat Internationella Engelska Skolan i Sverige AB en anmärkning, även denna avseende brister rörande att undervisningen vid IES Solna ska ges av legitimerade och behöriga lärare.

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB har den 20 augusti 2024 inkommit med en skriftlig redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av anmärkningen samt med kompletterande uppgifter den 29 augusti 2024.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Internationella Engelska Skolan i Sverige AB har vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen.

Motivering av beslutet

Undervisningen ges av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i tidigare meddelat beslut den 19 mars 2024 tilldelat huvudmannen en anmärkning med anledning av att huvudmannen brustit i att se till att undervisningen vid IES Solna ges av legitimerade och behöriga lärare.

Skolinspektionen lyfte i sitt beslut bland annat fram att elever vid IES Solna läsåret 2023/2024 undervisades i de samhällsorienterande ämnena (So-ämnena) av lärare som visserligen var legitimerade men i flera fall saknade behörighet att undervisa i ämnena. Skolinspektionen pekade vidare på att det, vid tidpunkten för beslutet, fanns tillräckligt med behöriga lärare anställda på skolan för att detta hade kunnat avhjälpas genom en omfördelning av undervisningen.

Anmärkningen avsåg även det faktum att flera lärare vid IES Solna bedrev undervisning i ämnet engelska trots att dessa hade utländsk lärarexamen och vid tidpunkten saknade lärarlegitimation. Skolinspektionen har i tidigare beslut konstaterat att lärarlegitimation är ett krav för behörighet att bedriva språkundervisning.

Huvudmannen har den 20 augusti 2024 inkommit med en redovisning av åtgärder som vidtagits med anledning av Skolinspektionens beslut.

Av redovisningen framgår att förändringar i tjänstefördelningen vid IES Solna genomförts från och med starten på läsåret 2024/2025. Vad gäller undervisningen av So-ämnena; historia, samhällskunskap, religionskunskap och geografi så har denna numera fördelats mellan befintliga lärare så att respektive lärare undervisar i ämnen de är behöriga i. Utöver detta har ytterligare legitimerade och behöriga lärare anställts. Läsåret 2024/25 är undervisningen i So-ämnena således planerad att i samtliga årskurser genomföras av lärare som är legitimerade och behöriga för de ämnen de undervisar i.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan fortsatt och regelbundet annonserat efter legitimerade och behöriga lärare. Legitimerade och behöriga lärare har också anställts till läsåret 2024/2025 för undervisning där det föregående läsår inte funnits lärare med rätt behörighet, bland annat i moderna språk (spanska). Vidare har skolan inför läsåret 2024/2025 anställt två lärare, varav den ena är legitimerad och behörig att undervisa i fysik, biologi och kemi och den andra inväntar utökad behörighet i sin legitimation för ämnet svenska som andraspråk (SVA).

I ämnet engelska bedrivs undervisningen läsåret 2024/2025 huvudsakligen av legitimerade och behöriga lärare. En redan befintlig lärare har övergått till att undervisa i engelska läsåret 2024/2025 då läraren är behörig att bedriva undervisning i ämnet. Vidare har ytterligare en legitimerad och behörig lärare anställts för undervisning detta läsår.

Slutligen framgår att skolan, trots annonsering, inte fullt ut lyckats rekrytera behöriga lärare i ämnena svenska, fysik, kemi och engelska till starten av läsåret 2024/2025. Av denna anledning har rektorn sett som nödvändigt att låta vissa lärare på skolan som saknar behörighet, och i vissa fall även lärarlegitimation, bedriva undervisning i dessa ämnen läsåret 2024/2025.

Samtliga dessa lärare har av rektorn bedömts vara lämpliga att ändå bedriva undervisningen, genom erfarenhet och i kraft av sin utbildning. Skolan avser att fortsätta annonsera efter lärare som är legitimerade och behöriga lärare att bedriva undervisning i dessa ämnen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning, som huvudregel, får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen (2 kap. 18 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva. Det övergripande syftet med reglerna är att så långt som möjligt säkerställa att elever får undervisning av lärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver.

Ambitionen ska vara att eleverna alltid undervisas av lärare som har en utbildning för den undervisning som de bedriver (prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649). Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (prop. 2009/10:165, s. 261). Att en skola har tillräckligt med lärarresurser, både vad gäller omfattning och kvalitet, är en central förutsättning för att elever ska kunna få sin rätt till utbildning tillgodosedd och för att utbildningen i övrigt ska hålla en hög kvalitet (prop. 2013/14:112, s.47).

För att få använda en annan lärare i den befintliga organisationen, i enlighet med undantagsregeln, bör det vara tillräckligt att det i huvudmannens organisation inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 268f). Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det (prop. 2010/11:20 s. 84f). Beträffande bestämmelsens andra stycke anges att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165, s. 653).

Lärare som inte uppfyller kraven i 13 § får trots det bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om läraren har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17§ skollagen). Med visst främmande språk avses engelska (1 kap. 3 § förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare[behörighetsförordningen]).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att elever vid IES Solna under läsåret 2024/2025 ges undervisning i ämnena svenska, biologi, kemi, fysik och engelska av lärare som saknar behörighet att undervisa i dessa ämnen. Utifrån vad huvudmannen angett i sin skriftliga redovisning framgår att orsaken till detta bestått i att det inte funnits lärare med rätt behörighet tillgängliga på skolan för att bedriva undervisningen. Skolinspektionen konstaterar att det under dessa omständigheter kan finnas fog att i undervisningen använda utbildade lärare som är lämpliga även om dessa saknar behörighet. Skolinspektionen har således ingenting att erinra emot dessa fall men vill i sammanhanget påminna om att regelverket medger denna möjlighet enbart för en begränsad period, upp till högst ett år.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av enhetschefen Anna Bergqvist. Utredaren Niklas Lundström har varit föredragande i ärendet.